

Ejlersvej, Næstved – hvem er Ejler?

’hæderlig og vellærd Eiler Abelsøn, en smuk skikkelig ung person’’

21.01.20

Jeg drejer af fra Ringvejen temmelig tit, for at køre ned af Ejlersvej, når jeg skal besøge min søn som bor på Sterkelsvej. Ejlersvej skråner ned mod bymidten, på den anden side af banen, med et fantastisk kig til Sct. Mortens kirke, sådan fra siden af. Jeg nyder det hver gang. Når jeg har været på gåben, har jeg flere gange funderet over, tidligere tiders tilrejsendes oplevelse af dette skønne syn, når de var på vej til Næstved. Men hvor kom vejnavnet fra? Hvem var Ejler?

Som beboer i Markkvarteret og med et barn som, for mange år siden, har gået i børnehaven på Kildegården og i skole på Kildemarksskolen, er det ikke overraskende at der måtte findes en kilde i området – selv om den er godt ”gemt” i det nu lukkede fritidshjem Kildens have, i området mellem Kildemarksvej og Ejlersvej. Det viser sig at Ejlersvej blev etableret i 1917, og valget af vejnavnet bliver forståeligt nok, når man får at vide at kilden benævnes Herr Ejlers kilde. Der ligger en interessant dokumentation for hvordan kilden fik sit navn tilbage i 1600-tallet, og en af historiens dejlige pudsigheder er, at manden den fik navn efter, med en farfar, far og onkel kendt i eftertiden for deres fantastiske kunsthåndværk, skulle blive udødeliggjort på denne måde.

Schrøder-træskærmestrene

Schrøderfamilien, træskærmestrene, med værksted i 1600-tallet i Ringstedgade, ved siden af Helligåndshuset, er "verdensberømte" kunsthåndværkere i Næstved og omegn, og med rette. For de skabte fantastiske træskærerarbejder, som kan måle sig med de bedste i deres samtid både i Danmark og i udlandet, som f.eks. den britiske Grinling Gibbons. Schrøderværkerne er, ud over deres håndværksmæssige kvaliteter, tillige tilsat en god sjat humor. Så uagtet at de store træskærerarbejder findes i de danske kirker, i form af bl.a. altertavler og prædikestole, er de både imponerende og **fornøjelige** at nærstudere.

Schrøderne **var** kendt som dygtige i deres samtid, og ud over arbejdet i lokalområdet, hvor de givet har lavet f.eks. udskårne knægte til stolper til bindingsværkkonstruktioner osv., udførte de også bestillinger for selve de kongelige samt adelen, og udførte endda flere træskærerarbejder til kirker i Norge. Men selv om hovedværkerne var "brugsgenstande", og visuelt og i formål fyldte meget i kirkerne, gik viden om ophavsmændene åbenbart rimeligt hurtigt i glemmebogen. I midten af 1700-tallet da den store arkitekt Thura skrev om altertavlen og prædikestolen i Holmens kirke, var han helt uvidende om hvem der havde skabt værkerne "*efter nogles udsagn var de forfærdiget af en norsk bonde*". Da Philip Weilbach udgav 1. udgave af sin konstnerlexikon i 1877-78 var han lidt mere informeret, han skrev:

Schrøder. *Abel Schrøder nævnes som den Billedskjærer, der har udført Altertavlen i Holmens Kirke i Kjøbenhavn 1661 og Prædikestolen i samme Kirke 1662. Dernæst rejste han til Nest-ved, som skal have været hans Fødeby, og udførte der Prædikestolen i Sct.Peders Kirke og Altret i Sct.Mortens Kirke, hvilket sidste bærer Aarstallet 1664. Om hans Levned har intet kunnet oplyses.*

Pastor Nansen

Året efter fik Weilbach en kort meddelelse med i Danske Samlinger med lidt mere information. Han havde oprindeligt henvendt sig til Pastor Nansen, præst ved Sankt Peders kirke i Næstved, med forespørgsel om der var noget at finde om Abel Schrøder i Næstved, hvor han skulde have levet og være død. Hr. pastor svarede snart efter, men udbad sig tid til at undersøge sagen i ro. Og derfor de lidt mangelfulde oplysninger i konstnerlexikonet.

Pastor Listov, som havde været præst i Sankt Peders indtil 1872 og med interesse i Abel Schrøder, var kommet til "*den slutning*" at "*en altertavle i Sct.Mortens kirke, mærket på bagsiden med årstallet 1664, og en prædikestol i Sct.Peders kirke, snarer kunde tilhøre konstnerens søn, Ejler Schrøder*". Pastor Nansen kunne så byde ind med at "*Ejler Schrøder, som ganske vist er Abel Schrøders søn, er født i Næstved 1639 og døbt på 3. søndag efter Trinitatis. Ved 1664, da altertavlen har været færdig, kunde han gærne, som en mand på 24 år, have arbejdet med på dette kunstværk, selv om man vanskelig torde tilskrive ham æren for undfangelsen og den udelukkende ledelse af en så anseligt et værk. Da der imidlertid ikke lade sig bestemt påvise, at Ejler Schrøder overhovedet har været billedskærer, synes der ingen grund til at frarøve den gamle mester den ære, som overleveringen vistnok med rette har tilkendte ham*".

Meddelelsen slutter med "*en hidtil upåagtet oplysning om Abel Schrøder*", beskrivelsen af den lille ovale sten "*som er indmuret på den nordre side af Sct.Peders kirke ikke langt fra klokketårnet*". På stenen er skrevet "*S.D.G. Til hukommelse over sin salig fader, Abel schrøder, billedhugger og organist til Sct.Mortens*

kirke i 42 år, ægtemand med k. hustru Mette Pedersd. i 47 år og ved hende fader til 9 børn, af hvilke de 6 med faderen, som døde 1676, den 5. marts, og moderen død 16.. den hvile her nedenfor, have Ejler Schrøder med sin k. hustru Vivice Lausd. ladet denne sten oprejse anno 1681 den 24 juni. C.G.D. E.G.O.”

Så der var i 1870-erne ikke rigtig styr på Schrøderslægten, og hvem der var mester for hvilke værker. Der er siden skrevet flere artikler og hæfter om træskærerslægten Schrøder, med persondata om de enkelte individer og omtale af episoder i deres privatliv. F.eks. konflikter de var involveret i, som kan findes i rådhusbøgerne osv., og med information om, og lidt billeder, af deres træsnitsarbejder. Selve schrøderværkerne er også blevet nærstuderet og restaureret af fagfolk med ekspertise i den slags, så de står flot, og skulle gerne overleve århundrede fremover.

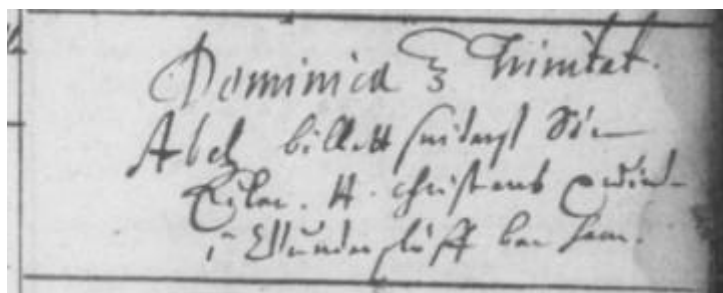
Ejler Abelson Schrøder den yngre 1639 -1691

Hilarius Abelis Schrøderus

Abel Schrøder den yngre, fik med sin hustru gennem 47 år, Mette Pedersdatter, 9 børn. Ifølge stenen sat af Ejler i 1681, blev Abel, da han døde i marts 1676, begravet ved siden af 6 af parrets børn, som allerede var lå i deres grave. Alt tyder på at yderligere 2 af børnene også var døde på dette tidspunkt, de var så begravet udenbys. For i skiftet efter Abel Schrøder, den 18. august 1676, er hans eneste arvinger, Ejler Abelsen, student og hans to børnebørn Hans Mathiasen Kluncker 11 år, og Peder Mathiasen Kluncker 7 år. Børnebørnenes mor Anne Abelsdatter var død i 1672.

				Abel Schrøder den ældre d. 1602	~	Maren			
									1629
d.1628	Ejler		Abel d.1597	Lisabeth		Abel f.1602 d.1676	~	Mette Pedersdatter	
d.1619		d.1620	9 børn i alt de 8 var død før deres far		Abel				1681
					Ejler kapellan f.1639 d.1691	~	Vibeke Lauridsdatter	Anne d.1672	~ Mathias Kløncker, feldbereder d.1702

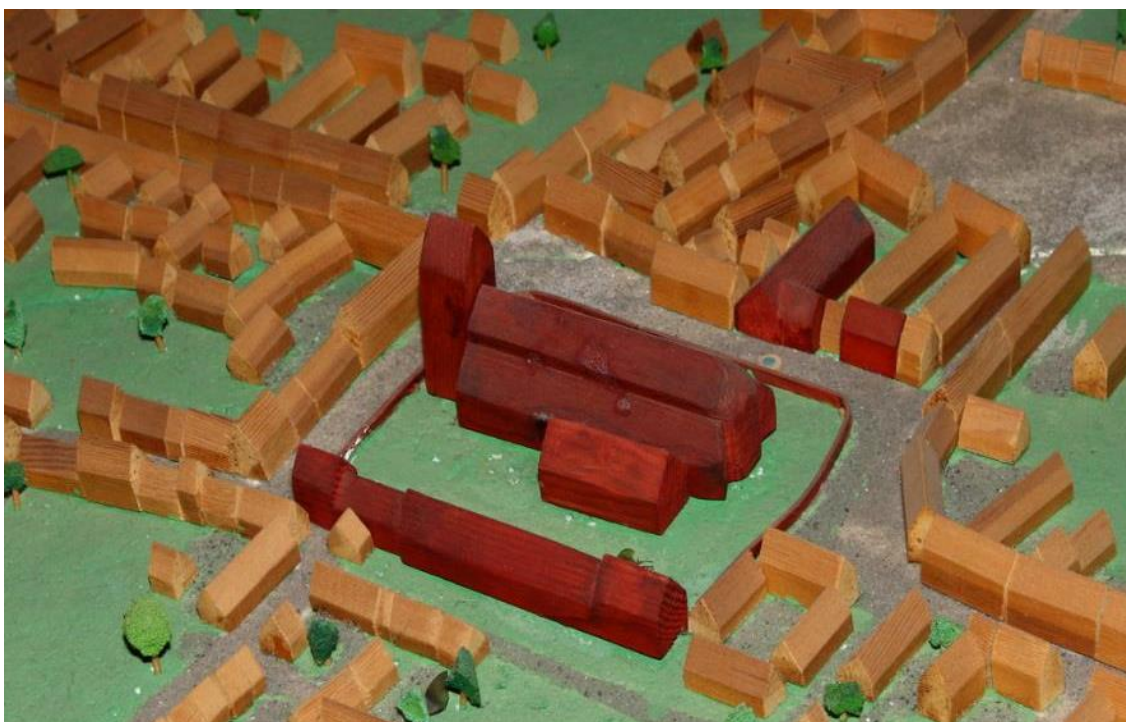
Ejler blev født i 1639 og døbt i Sankt Peders kirke de. 3. søndag efter Trinitatis. Desværre er registreringen i kirkebogen fra disse år meget kortfattet, efter 1645 er de lidt mere fyldige, for ifølge en kongelig befaling, skulle alle faddernes navne ved dåb nu noteres med. 8 af Schrøderbørnene blev døbt i kirken, men jeg har ikke kunnet finde, i de lidt svært aflæselige tekster, alle Ejlers søskende. En pige blev døbt i 1636, en søn Peder Mathias i 1642 og en datter Margrethe i 1644.

Abel og Mette fik også en søn Abel. Abel Abelsen fra Næstved kom på Herlufsholm i maj 1650 og dimitterede herfra 1652. Ham hører man ikke mere om, og det kunne tænkes at han var rykket videre til Københavns universitet for at studere teologi. Det var typisk det de borgerlige dimittender fra Herlufsholm gjorde, for at blive præster. Og her kunne han være bukket under for pesten som hærgede i 1652 og et par år frem. Ejler Abelsen Schrøder, kom på Herlufsholm den 31. august 1657 og dimitteres herfra i 1660. Den 30. august samme år indregistreres han, sammen med en flok af sine Herlufsholm-studiekammerater, på Københavns Universitet som Hilarius Abelis Schrøderus.

Ejler dukker kun sporadisk op i dokumenter over de næste år. Pudsigt nok i Stege 1663-65, hvor han åbenbart var organist ved Sct.Hans kirke, i øvrigt en kirke hvor hans familie ikke havde lavet træskærerarbejde. Har han mon holdt "orlov" fra studierne? At han havde musikalsk talent, og at hans far Abel har lært ham at spille orgel virker meget sandsynlig. I 1668 er "studenten" hjemme hos forældrene i Næstved, hvor han greb ind da nogle mænd, med kølle i hånden, afkrævede den skat Abel skyldte, betalt til dem i kontanter. Studenten ville se dokumentation for at de var kongens mænd. Bortset fra at blive nævnt i skiftet efter sin far Abel i 1676 som Ejler Abelsen student, kommer Ejler først på banen igen i 1678. Han må have fuldført sine studier som teologisk kandidat på et tidspunkt, og nu søgte han om embedet som kapellan i Sankt Peders kirke. I en anbefaling for ham til stillingen, skrevet af magistraten i Næstved, beskrives han som *".. nærværdig hæderlig og vellærd Ejler Abelsøn, en smuk skikkelig ung person, og mange aar haver været her i byen .."* som de åbenbart allerede kendte som *"en god prædikante"*.

Og Ejler fik embedet som kapellan ved Sankt Peders kirke den 19. marts 1678. Ejler blev gift med Vivice Lauridsdatter i 1681, han var 41/42 år gammel på det tidspunkt. Som nygifte fik de lavet den før omtalte mindeplade til Ejlers far, Abel Schrøder, som oprindeligt blev sat op udenfor, ifølge "Danmarks Kirker", på kirkens nordre sideskibs vestgavl. Tavlen var "forsvundet" i en årrække, i 1930 skrev R. Nielsen i "Næstved købstads historie III" at "Den stod paa Kirkegaarden ved Sydsiden af Kirkens Kor; den er nu borte". "Fundet" igen, nu hænger stentavlen i kirken. Vivices far, Laurids Christoffersen Uggerløse, havde været præst 1654-69 ved Sankt Mortens kirke, hvor Abel jo havde spillet orgel i 42 år og var mester for den ny altertavle. Kapellanen Ejler og Vivice boede i en mindre ejendom, ejet af Sankt Peder, værdsat i 1682 til grund 10 rd. bygningerne 20 rd. Den lå på Sankt Peders kirkeplads, lige over for kirketårnet, og hvor Hotel Vinhus ligger i dag. De var dermed naboer til borgmester Zacharias Hansen Schiøtts store flotte ejendom, hvor han havde købmandsbutik, og hvor han handlede med og havde et stort varelager af stof og dragttilbehør.¹ Kapellanboligen havde været sat i stand tilbage i 1614, hvor både en jernkakkellovn blev installeret og en "hemmelighed" blev etableret. I 1650 blev noget af murværket fornyet, stenbrolægningen på gårdspladsen blev rettet og der blev opført en ny stald med plads til 4 køer.

Ejler og Vivice fik ingen børn, men tog sig åbenbart kærligt af Ejlers mor Mette. De underskrev begge få dage før Ejlers døde, i enighed, et testamente hvori der noteres at skulle Ejler afgang ved døden før Vivice, at gammel Mette, Ejlers mor, "min efterfølgende Moder fri opholdes hos min efterlevende kjæreste Vibeke Lauritzdatter og derforuden nyde efter sin død en hæderlig begravelse". De tre vidner til testamentet var Ludvig Pontoppidan, sognepræst til Herlufmagle kirke og provst, Peder Førsløv sognepræst til Skjelby og Gunderslev og "velagte Dannemand Peder Michelsen Feldbereder". Ejler døde 6. februar 1691, han blev kun 51 år gammel. Jeg vender senere tilbage til hvordan det gik til at en kilde, og siden en vej, blev opkaldt efter ham.

¹ Et købmandsvarelager fra 1600-tallets Næstved – Camilla Luise Dahl. Historisk Samfund for Præstø Amt Årbog 2009

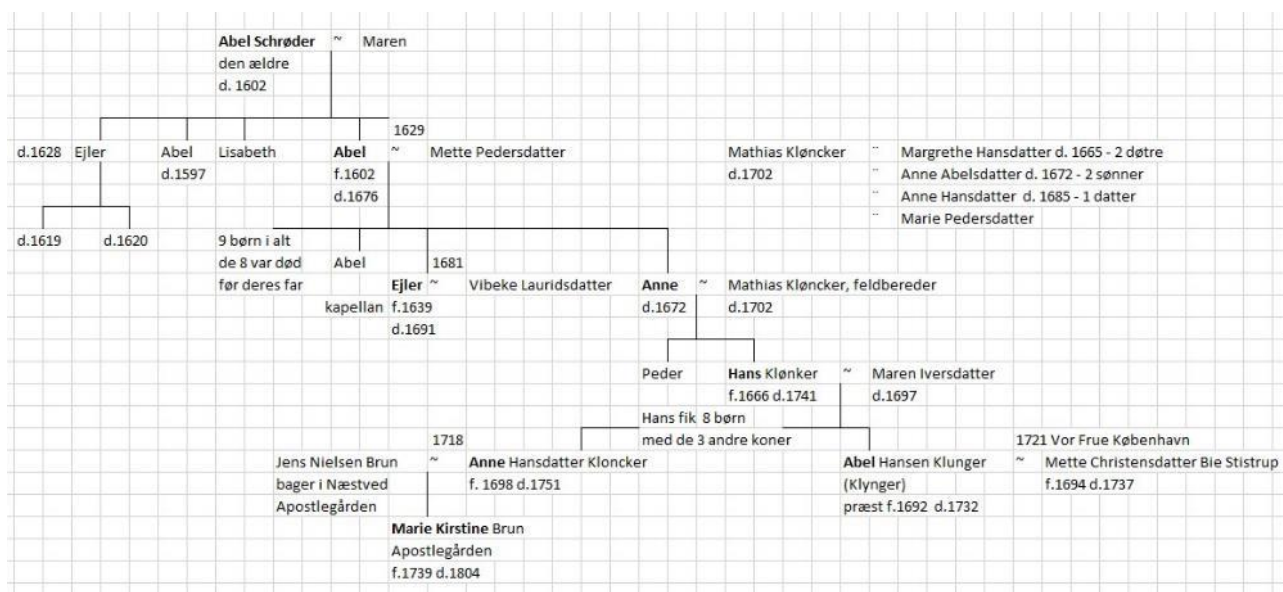
Anne Abelsdatter Schrøder d. 1672

Abel og Mettes datter Anne, søster til Ejler, var blevet gift med feldbereder Mathias Thomsen Kluncker. Han må have været en dygtig mester og gjort det godt i sit fag, for i Brandbeskatningen fra 1682, hvor alle ejendommene i Næstved Købstad blev registreret i detaljer, var Mathias feldbereders ejendom i Østergade værdiansat til grund 48 rd. bygningerne 140 rd. – en pænt stor ejendom. Hans første hustru, med hvem han havde to døtre Gjørret og Magdalene, var død i 1665, og Mathias og Anne Abelsen må have giftet sig rimelig hurtigt efter, for Hans blev født i 1666, og Peder blev så født i 1670. Anne døde i 1672, børnene nævnt i skiftet efter hende, var da 6 og 2 år gamle.

Mathias giftede sig derefter med Anne Hansdatter med hvem han fik en datter, Anne, i 1677. Mathias blev enkemand for 3. gang i 1685.

Mathias døde i 1702. I skiftet efter ham kan forstås at den yngste af Mathias og Anne Abelsens sønner Peder var rejst til udlandet og formentlig var død. Hans Mathiasen var flyttet til Køge hvor han arbejdede som feldbereder.

Træskærmesteren Abel Schrøder må have kendt sine to børnebørn, Hans og Peder, godt, de var, som der står i skiftet efter ham, 11 og 6 år gamle da deres morfar døde i 1676. Drengene må også have kendt deres morbror Ejler kapellanen godt, specielt efter deres mormor var flyttet inde hos ham og Vivice.

Hans Mathiasen Kløncker – Abel Schrøders dattersøn – 1666-1742

Hans etablerede sig i Køge og blev gift med Maren Iversdatter. De fik to drenge, hvoraf en overlevede, sønnen Abel født i august 1692. Maren døde i 1697. Hans blev kort efter gift med Karen Henriksdatter Rolf og de fik hurtigt 7 børn, hvor Anne Hansdatter var den ældste, født i 1698. Karen døde i 1710. Hans blev gift yderligere to gange.

Abel Hansen Kløncker/Kluncker/Klynger blev hverken træskærer eller feldbereder, men præst. Han var ikke så længe om studierne som sin morbror Ejler Schrøder. Abel fik et vikariat i Tørring kirke, Ringkøbing amt, i

1720. Abel giftede sig med provstedatteren Mette Christensdatter Bie i Vor Frue kirke København i 1721 og fik samtidigt embedet som sognepræst i Tørring og Heldum sogne. Parret fik ingen børn og Abel døde i 1732 kun 40 år gammel.

Anne Hansdatter Kløncker blev gift, 20 år gammel, i Køge i november 1718 med en bager, Jens Nielsen Brun fra Næstved. Hans far, også bager med en mindre ejendom i Østergade, var død 1714. Det var muligvis her Jens og Anne boede som nygifte, men de har på et tidspunkt købt ejendommen i Riddergade som kaldes Apostelhuset. Apostelhuset eller Apostelgården² som ejendommen kaldes nu, har været fredet i mange år. Oprindeligt bygget i starten af 1500-tallet er huset kendt nu for og har fået navn efter de 13 knægte, udskåret med Jesus og de 12 apostle, på bindingsværkstilperne. Ejendommen blev registreret i både 1682 og 1736, og herfra kan konstateres, på et tidspunkt mellem disse årstal, at ejendommen er blevet "moderniseret", f.eks. forsvandt førstesalen. Det er fristende at forestille sig at det var ægteparret Jens og Anne der stod for ombygningen, og at Anne i bevidsthed om sine forfædres evner har været øm om det enestående og iøjnefaldende træskærerarbejde selv om det ikke var udført af Schrøderne.

Det var nedgangstider i Næstved i første halvdel af 1700-tallet i Næstved, indbyggertallet dalede og som handelsby var byen gået i stå. Anne og Jens fik to døtre Marie Kirstine³ og Catherine. Jens Brun døde i 1749, Anne døde 2 år senere. Fra hver deres skifter, med lister over deres ejendele, kan ses at de har klaret sig fint, Anne havde 8 "bøger" alle til kirkebrug – det nye testamente, salmebøger osv. Så antagelig en flittig kirkegænger i Sct. Mortens, hvor hun så kunne nyde og beundre sine forfædre, Schrødernes, træskærerarbejde.

² og som jeg kender fra at have arbejdet her, på tegnestuen i 80-erne

³ Se artiklen "En 1700-tals Næstved-slægt" om Marie Kirstine Brun, og følg generationerne frem til Karen Blixen.

”...Curiosa og Mærkværdighed..” – Aar 1743

I året 1743 pålagde Danske Kancelli samtlige Stiftamt- og Amtmænd at lade forfatte en udførlig beskrivelse og efterretning som besvarelse på en række vedlagte spørgsmål som *”de ville behage at tilsette hver videre Curiosa og Mærkværdighed, omendskiønt spørgsmaalene ikke skulle give anledning dertil”*. Den skulle bruges til en udgivelse af en omfattende dansk-norsk landbeskrivelse. Rådmand Hans Klingberg svarede med en tekst dateret 25 marts 1744.⁴

Det er meget interessant at læse i Klingbergs oplysninger om hvad viden de havde om Næstveds historie i Næstved i 1743, f.eks. om klostre og kirker osv., om hvordan byen fungerede i samtiden, som sagt, var midten af 1700-tallet nedgangstider for Næstved, og så de lidt mere kuriøse og mærkværdige fortællinger, som også var efterlyst. I Klingbergs beskrivelsen af geografien, omtaler han byens kilder, *Slags eller Slades Kilde*⁵, (den ved Slagkildevej), og Sancte Karens Kilde, *”ved Skibepladsen er en Kilde, som vælder ud af en liden Banke, hvoraf de fleste her i Byen henter deres Vand til Tee”*. Lidt sjovt at forstille sig blandt Næstvedeliten, at køkkenpigerne lige skulle over til Sct. Karens Kilde for at hente vand hvis der skulle brygges en ordentlig kande te 😊. Sct. Karens Kilde er stort set tørlagt i dag, men i stensætningen mellem fortov og cykelsti ved Havnegade mellem Brandtsgade og Godthåbs Allé kan den stadig ses.

Sct. Karens kilde

4 te drikkende Næstved damer :Jens Olsen, Næstved Museum

⁴ Hans svar, i en artikel i Aarbog for Historisk Samfund Præstø Amt. 7. Årgang, 1918, kan ses on-line.

⁵ Han beskriver *”en temmelig stærk rende-bek”* som løber forbi Sortebrødre Gårds og som *”udstøder mange væld”*.

Herr Eilers Kilde

Det følgende uddrag er Klingbergs historie om Herr Eilers Kilde og da det er givet i "mands minde" står det til troende. Afsnittet begynder med en beskrivelse af "et skøn Overdrev nordost og østen for Byen, kaldes Nestved Overdrev":

"På dette Overdrev findes en Kilde, som for ongefær 60 Aar siden først er opdaget ved en fattig Mand af en By kaldes Rønnebek, ligger straks Østen for Overdrevet. Denne fattige gamle Mand havde gammel Skade i sine Ben; kom af en Hændelse til denne Kilde, satte sig ned og toede sine Ben i Vandet, som stod og qvældede op af Jorden, hvilket bekom ham saa godt, at han efter faa dages Toen blev gandske frisk, og slængte sine Klude. Der han var bleven frisk, gik han ind i Nestved til daværende Capellan til Sancte Peders Kirke Herr Eiler Abildson Schrøder og fortalte ham dette, hvorpaa Capellanen gik med ham ud på Overdrevet for at bese dette Kildeqvæld. Da Herr Eiler lod rense omkring den og lod sætte en halv Tønne deri, og da de derefter kom derud, lå der i Qvældet på Bunden en gammel Sølvtskilling. Thi Vandet qvæller idelig op imellem Stenene med Fynd. Siden derefter er adskillige bleven hjulpne fra en og anden Brek af dette Kildevand Brug og Aar efter anden mer og mere besøgt, som har anlediget Magistraten for faa Aar siden at lade oprette en Blok der hos, som aarlig til de Fattiges Cassa, det ene Aar bøde på det andet, indbringer 10 Rdl. og lidet derover. Og mere kunde ventes, dersom den ikke af skarns Mennisker blev brekket og skadet. Kilden kaldes efter Capellanen: Herr Eilers Kilde".

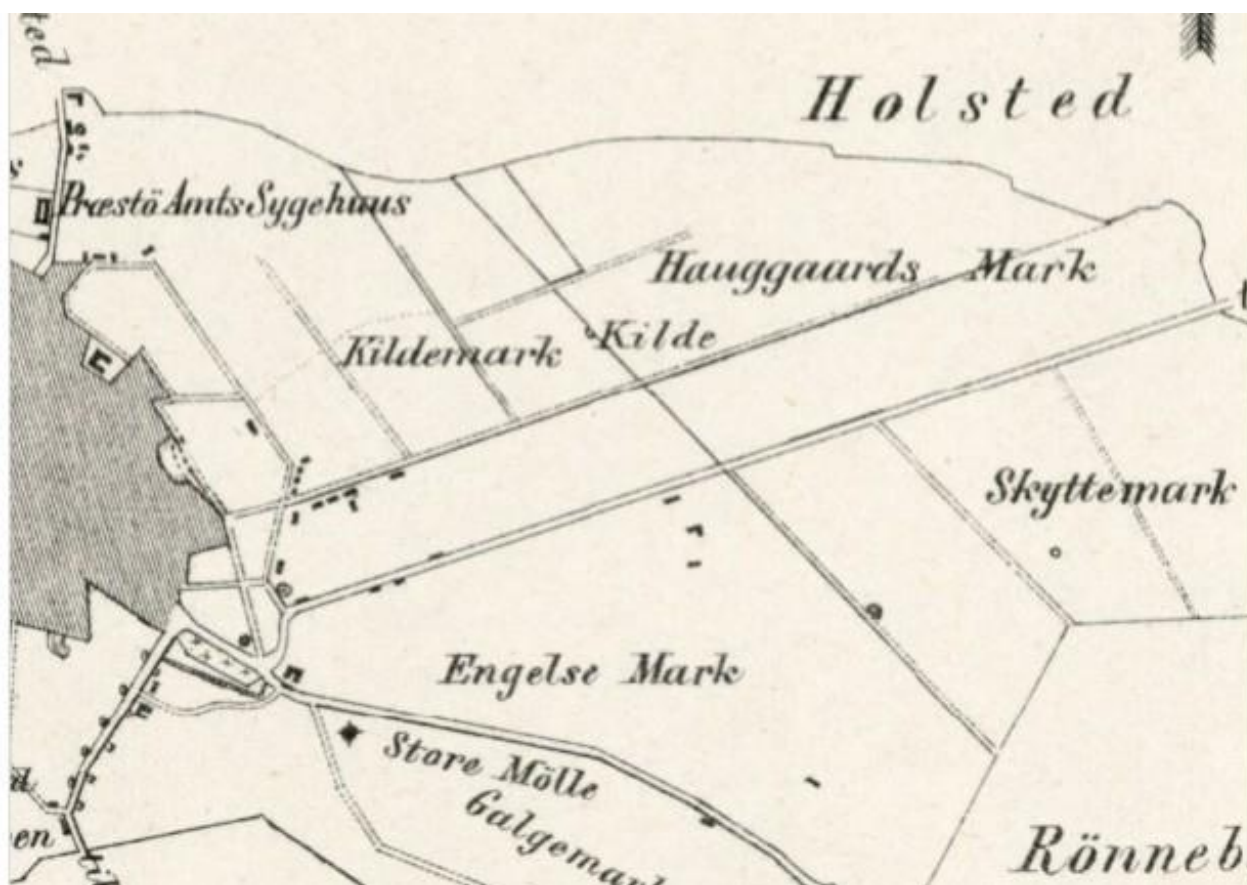
Anne var 46 år gammel da Klingberg skrev om Næstved. Det var kun 2 år tidligere at hendes far Hans Mathias Kløncker var død, og mon ikke han har fortalt Anne om sin slægtning morbroren Herr Ejler også, specielt set i lyset af at kilden blev opkaldt efter ham. Og den fine fortælling, om den fattige gamle mand fra Rønnebæk og om Eiler som tog ham og hans historie om oplevelsen af kilden, seriøst. Mange med skavanker har tilsyneladende travet ud på overdrevet og håbet, at de ved at bruge af det særlige kildevand ville få det bedre. Og smidt mønter i vandet, som tak. Pengene som gik til de fattige har der været hårdt brug for. Men skarnsmennesker var der også dengang, som vandaliserede pengekassen og tog pengene til sig selv.

Næstved 1755

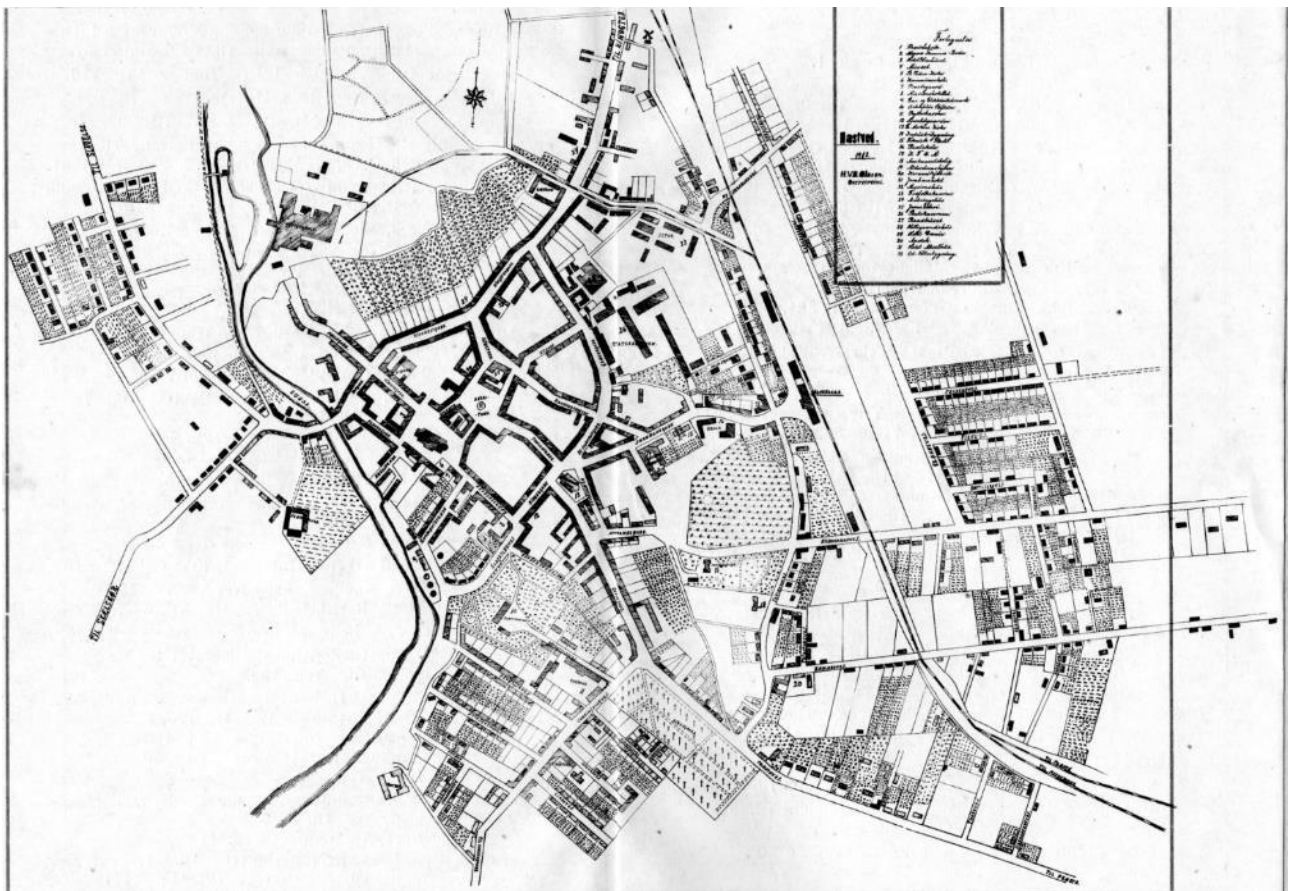
Ejlersvej

Min forestilling om en historisk marksti der hvor Ejlersvej ligger i dag, passer så ikke med hvordan det har været. "Overdrevet" som området kaldtes dengang, var græsmarker til får og kreaturer. Næstved havde byportene – Ringstedport, Østerport, Broport og Mølleport, som blev bevogtet af bysvende ved vejene, som førte ud af byen til Ringsted, Præstø og Slagelse. Via Mølleporten kom man til Maglemølle. Krumporten førte kun ud til Overdrevet, blev ikke bevogtet og blev kun brugt af Næstvedborgere med ærinde der. Så der har ikke været nogen trafik af folk denne vej udenbys fra til Næstved. Hvad den fattige mand fra Rønnebæk lavede på Overdrevet da han "tøede" sine ømme ben i kilden melder historien intet om.

Kilden er ikke tegnet med på et kort af Næstved fra 1700-tallet, den lå lidt for langt væk fra byen. Men på et kort over Næstveds Kjobstads Jorder og Herlufsholm fra 1859, er den fint tegnet med på Kildemarken og på det der skulle blive til Kildemarksvej og Skyttemarksvej. Militæret havde taget området i brug til øvelsesområde. Jernbanen kom til byen i 1870, og lige så stille, på "markjord" matriklerne på denne side af banelinjen, blev der bygget på, til boliger. F.eks. Fixvej, Gottliebsvej og Sterkelsvej fik navne efter Næstvedborgere der som nybyggere rykkede ind her.⁶

⁶ Et par andre af Ejlers samtidige, Næstved borgerne Peder Syv, lærer på latinskolen, og købmanden Hans Hornemann fik også veje, i Gallemarks kvarteret, opkaldte efter dem.

Næstved 1918

Fra 2010 Næstved Kommunes "Lokalplan 016 for en del af Markkvarteret", som kan læses on-line, står:

"Vejnavnene Kildemarksvej, Kildevænget, Kildebakken, Ved Kilden og Eilersvej har navn efter Ejlers Kilde, der ligger på ved Kilden og har navn efter kapellanen ved Sct. Peders kirke, Eiler Abelsøn Schröder. I anden halvdel af 1600-årene kom en fattig, gammel mand fra Rønnebæk en dag forbi kilden, hvor han satte sig ned og kølede sine ben. Få dage efter var en gammel skade i benene forsvundet, og han var atter frisk og rask. Han fortalte Eiler Abelsøn om sin mirakuløse helbredelse, hvorefter Eiler Abelsøn lod kilden oprense. Siden skal adskillige være blevet helbredt af dette kildevæld.

I forbindelse med anlæggelsen af jernbanen igennem Næstved og byggeriet af stationen i 1868-70 var det nødvendigt at få tilført vand til det vandtårn, hvorfra damplokomotiverne skulle forsynes med vand. Jernbaneselskabet så derfor en mulighed for at benytte Ejlers Kilde som vandforsyning. Ejlers Kilde var på dette tidspunkt et anlæg med et stensat vandbassin, der bl.a. anvendtes til vanding af kreaturer. Det lykkedes Jernbaneselskabet – trods enkelte beboeres protester - at få lov til at lægge en lukket vandledning fra kilden ned til cisternehuset, der lå ved stationens nordvestligste del, omtrent hvor havnebanen svinger ud i Farimagsvej. Da man i 1926-27 opførte et nyt vandtårn i den sydlige ende af stationen opgav man samtidig at hente vand fra Ejlers Kilde. Vandforsyningen havde vist sig at være for utilfredsstillende og meget årstidsbestemt. Det meste af året måtte togene alligevel forsynes med vand fra byens vandværk. Der har været flere kilder i området, men disse er med tiden blevet rørlagt. Ejlers Kilde ligger i dag noget skjult imellem træer og krat bag ved byggelejepladsen Kilden mellem Eilersvej og Ved Kilden."

Ejlers Kilde 2010

Ejlers Kilde 2020

Vi tog billeder af Ejlers kilde i 2010 og igen her i januar 2020. Næstved Fjernvarmes Kedelcentral er nabo på bysiden, til Byggelegepladsen Kilden på Ejlersvej. Deres naboer igen er daginstitutionen Kornblomsten. Den lukkede byggelegeplads' bygninger bruges på nuværende tidspunkt af Kornblomstens børnehaveafdeling imedens deres lokaler bliver rensset for skimmelsvamp efter en vandskade i daginstitutionen. Jeg formoder at børnene ikke bruger byggelegepladsen, men Kornblomstens legeplads til udendørs ophold og leg. Og håber at der snarest blive ryddet op ved Ejlers Kilde, så en fornuftig brug af denne naturperle midt i vores beboelseskvarter, evt. med adgang for alle, kan blive en realitet.

Gravfund

Der er yderligere information om området i Lokalplan 016, bl.a. står der:

"Gravfund i forbindelse med grusgravning mellem Skyttemarksvej og Kildemarkvej i 1901-02 blev der fundet tre grave fra yngre romersk jernalder (tiden ca. 200-400 e.Kr.) samt en grav fra vikingetid. To af gravene var - foruden skeletter - rigt udstyrede med blandt andet lerkar, benkamme, glasperler, rosetfibler og andre sølvfibler. Den ene grav svarer med sin udformning og sit rige gravgods uden importgenstande til Maglebjerggraven, der blev udgravet af Næstved Museum i 2004.

I umiddelbar nærhed, ved Skyttemarksvej 59-61, fremkom ved planering af en grusbanke i 1932 en anden rig jordfæstegrav fra ca. 260-300 e. Kr. Graven indeholdt en ca. 60-årig kvinde, der som gravgods blandt andet havde fået en hagekorsfibula, forskellige andre sølvfibler, hængesmykker og glasperler."

Så nu kan jeg, på mine gåture i Markkvarteret, hvis jeg skulle fundere over folk i andre tidsalders gøren og laden i området, som noget nyt forestille mig tilbage til de fine folk fra yngre romersk jernalder i begravelsesfølge i færd med at begrave en af deres standspersoner 😊.

Og skulle jeg fremover en dag formidle om Næstved i 1700-tallet, vil jeg huske at gøre opmærksom på, at borgere med skavanker kunne gå ud til **Ejlers kilde** og få lindring for deres smerter. Og at det kunne tænkes at de på tilbagevejen måske drejede om forbi Sct. Karens kilde og fik en kande vand med hjem for at lave sig en god kop te, for at fejre at de havde kunnet smide deres bandager og var blevet raske.

